

Rolnummer 279

Arrest nr. 21/92
van 12 maart 1992

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag gesteld bij vonnis van
8 januari 1991 van de politierechtbank te
Nijvel in zake Robert Conard en Christian Conard
tegen het Openbaar Ministerie, Jean-Pierre
Lafontaine en het Ministerie van het Waalse
Gewest.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. Pétry en J. Delva,
en de rechters J. Wathelet, D. André, F. Debaedts,
L. De Grève en L.P. Suetens,
bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen,
onder voorzitterschap van voorzitter I. Pétry,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP

Bij een vonnis gewezen op 8 januari 1991 heeft de politierechtbank te Nijvel -afdeling Waver- de volgende prejudiciële vraag gesteld :

"Houdt, wanneer artikel 4 van de wet van 4 oktober 1867 is toegepast, waarbij aan de hoven en rechtbanken de beoordeling van verzachtende omstandigheden is opgedragen, en de raadkamer een verwijzing heeft gelast, de omstandigheid dat de politierechtbank waarnaar de zaak wordt verwezen voor een of meer misdrijven geen opschorting van de uitspraak krachtens artikel 3 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie vermag te gelasten, geen schending in van artikel 6 van de Grondwet, aangezien de beklaagde(n), indien geen verwijziging zou zijn gelast, voor dezelfde strafbare feiten om een opschorting van de uitspraak door de correctionele rechtbank had(den) kunnen verzoeken ?".

II. DE FEITEN EN HET BODEMGESCHIL

Op 24 april 1990 zijn twee personen door de politierechtbank te Nijvel bij verstek veroordeeld wegens het toebrengen van slagen aan een ambtenaar van het Waalse Gewest in de uitoefening of ter gelegenheid van de uitoefening van zijn bediening (artikelen 66 en 280 van het Strafwetboek). De civiele sancties niet meegerekend, zijn zij ieder veroordeeld tot een geldboete van 1.500 F of drie dagen vervangende gevangenisstraf.

Na tegen dat vonnis in verzet te zijn gekomen, worden de twee personen voor datzelfde gerecht opgeroepen. Zij stellen dat het gerecht bij het Arbitragehof een prejudiciële vraag zou moeten aanhangig maken betreffende de bestaanbaarheid van

artikel 3 van de wet van 29 juni 1964 met artikel 6 van de Grondwet. De gedaagden komen immers op tegen het feit dat zij niet in aanmerking zouden kunnen komen voor de maatregel van opschorting van de uitspraak van het vonnis omdat zij namelijk door de raadkamer naar de politierechtbank zijn verwezen (dit vanwege verzachtende omstandigheden), die geen opschorting kan toekennen uit hoofde van artikel 3 van de voormelde wet van 29 juni 1964. De politierechtbank te Nijvel, die de argumenten afwijst van de civiele partijen, die van oordeel waren dat die vraag niet onontbeerlijk was, legt dus aan het Arbitragehof de bovenstaande vraag voor. Tegen dat vonnis -in zoverre het een prejudiciële vraag stelde aan het Hof- is hoger beroep ingesteld bij de correctionele rechtbank te Nijvel, die het niet ontvankelijk heeft verklaard in een beslissing van 13 maart 1991, krachtens met name artikel 29, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

III. DE RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De prejudiciële vraag is bij het Hof aanhangig gemaakt door de overzending van een expeditie van de voormelde verwijzingsbeslissing, op 11 april 1991 op de griffie ontvangen.

Bij beschikking van 11 april 1991 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er ten deze geen reden was tot toepassing van de

artikelen 71 en volgende van de voormelde organieke wet.

Van de verwijzingsbeslissing is kennis gegeven conform artikel 77 van de organieke wet bij op 29 april 1991 ter post aangetekende brieven, op 30 april en 2 mei 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is in het Belgisch Staatsblad van 3 mei 1991 bekendgemaakt.

Geen memorie is ingediend.

Bij beschikking van 17 september 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen tot 11 april 1992 verlengd.

Bij beschikking van 4 november 1991 is rechter L. De Grève als lid van de zetel aangesteld ter vervanging van rechter K. Blanckaert, verhinderd.

Bij beschikking van 29 januari 1992 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de terechtzitting op 20 februari 1992 vastgesteld.

Op die terechtzitting :

- hebben de rechters D. André en F. Debaedts verslag uitgebracht;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de organieke wet van 6 januari 1989 betreffende het gebruik van de talen voor het

Hof.

IV. IN RECHTE

A.1. Geen memorie is ingediend.

B.1. Artikel 4 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden bepaalt : "Wanneer het ten laste gelegde feit strafbaar is met gevangenisstraf of met geldboete en de raadkamer op het verslag van de onderzoeksrechter of op de vordering van het openbaar ministerie van oordeel is dat er grond is om die straffen tot politiestraffen te verminderen, kan zij de verdachte naar de bevoegde politierechtbank verwijzen, met vermelding van de verzachtende omstandigheden."

Anderzijds bepaalt artikel 3 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstellen en de probatie: "De opschorting kan, met instemming van de verdachte, door de vonnisgerechten, met uitzondering van de hoven van assisen en de politierechtbanken, worden gelast ten voordele van een verdachte die nog geen veroordeling heeft ondergaan tot een criminele straf of een correctionele hoofdgevangenisstraf van meer dan een maand, indien het feit niet van die aard schijnt te zijn dat het gestraft moet worden met een hoofdstraf van meer dan twee jaar correctionele gevangenisstraf of een zwaardere straf en de tenlastelegging bewezen is verklaard."

B.2. Met elkaar gecombineerd impliceren de voormelde wetsbepalingen dat beklaagden voor dezelfde misdrijven om opschorting van de uitspraak kunnen vragen of integendeel niet kunnen vragen naargelang zij voor de correctionele rechtbank worden gedagvaard dan wel, bij beschikking van de

raadkamer met aanneming van verzachtende omstandigheden, naar de politierechter worden verwezen.

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid der Belgen voor de wet en van de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling volgens bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen van de ter beoordeling staande norm alsmede van de aard van de in het geding zijnde beginselen ; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.

B.4. Zoals hierboven reeds is uiteengezet, kunnen, op grond van artikel 3 van de wet van 29 juni 1964, verdachten die voor de correctionele rechtbank zijn verwezen, aanspraak maken op opschorting van de uitspraak, en kunnen zij dat niet wanneer zij bij beschikking van de raadkamer, al is het wegens dezelfde feiten, naar de politierechtbank worden verwezen.

Dat verschil in behandeling naargelang van het rechtscollege waarvoor verdachten dienen te verschijnen moet, zoals in B.3. is aangegeven, op een objectieve en redelijke verantwoording berusten.

B.5. Door de verdachten die naar de correctionele rechtbank zijn verwezen toe te staan de opschorting van de uitspraak van de veroordelingen te vragen heeft de wetgever diegenen zonder een

zwaar strafrechtelijk verleden, die kans maken op beterschap, aan de gevolgen van een veroordeling en een vermelding in hun strafregister en, in voorkomend geval, aan het opzien dat de behandeling op een openbare terechtzitting kan baren, willen onttrekken.

Zonder het gelijkheidsbeginsel te schenden kan de wetgever van de aanspraak op zulk een maatregel uitsluiten de daders van misdrijven die tot een veroordeling leiden waardoor geen declassering wordt opgelopen of waarbij de reclassering niet in het gedrang komt, alsook de beklaagden die tot een zware straf kunnen worden veroordeeld.

- B.6. De vraag betreft de discriminatie waarvan diegene het slachtoffer mocht zijn, aan wie een wanbedrijf is ten laste gelegd dat met toepassing van artikel 4 van de wet van 4 oktober 1867 door de raadkamer is gecontraventionaliseerd.
- B.7. Wie een gecontraventionaliseerd wanbedrijf is ten laste gelegd wordt in ruime mate gelijkgesteld met degene wie een overtreding is ten laste gelegd en hij geniet dezelfde behandeling als deze laatste : hij verschijnt voor de politierechtbank en niet voor de correctionele rechtbank, hij kan enkel lichte straffen oplopen en hij geniet kortere verjaringstermijnen. Het gelijkheidsbeginsel eist niet dat hij bovendien over de mogelijkheid zou kunnen beschikken om de opschorting van de uitspraak van de veroordeling te vragen, welke mogelijkheid de wet voorbehoudt aan diegenen die voor de correctionele rechtbank verschijnen. Mocht hij die wegens een in een overtreding omgezet wanbedrijf wordt vervolgd bovendien voor de politierechtbank om de opschorting van de uitspraak

van de veroordeling kunnen vragen, dan zou hij onder een gunstiger regeling vallen dan degene die wegens een overtreding wordt vervolgd.

- B.8. Doordat de wetgever ervan uitging dat er geen aanleiding is om in geval van lichtere misdrijven opschorting van de uitspraak toe te staan, heeft hij daders van een wanbedrijf en van een overtreding of van een in een overtreding omgezet wanbedrijf aan een verschillende behandeling onderworpen die steunt op een objectief en redelijk onderscheid tussen de twee categorieën van beklaagden.

De aangelegde maatstaf staat niet los van het streefdoel. De door de wetgever genomen regeling is niet onevenredig met die doelstelling.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

zegt voor recht :

artikel 3 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, schendt artikel 6 van de Grondwet niet, in zoverre het de politierechtbank niet toestaat de opschorting van de uitspraak te gelasten voor de dader van een of meer misdrijven die met toepassing van artikel 4 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden naar dat gerecht is verwezen.

Aldus uitgesproken in het Frans en in het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 12 maart 1992.

De griffier,

De voorzitter,

H. VAN DER ZWALMEN

I. PETRY